

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

SÍLA IDENTITY
PROŽITEK DANÉHO MOMENTU

BcA. Drahoslava Letáková

Plzeň 2022

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarných umění
Studijní program Výtvarná umění
Specializace Nová média

Diplomová práce

SÍLA IDENTITY
PROŽITEK DANÉHO MOMENTU

BcA. Drahoslava Letáková

Vedoucí práce: doc. akad. mal. Vladimír Merta
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeská univerzita v Plzni

Plzeň 2022

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **BcA. Drahoslava LETÁKOVÁ**
Osobní číslo: **D20N0094P**
Studijní program: **N0213A310011 Výtvarná umění**
Studijní obor: **VU – specializace Nová média / MgA.**
Téma práce: **SÍLA IDENTITY**
Téma práce anglicky: **The Power Of Identity**
Zadávací katedra: **Katedra výtvarného umění**

Zásady pro vypracování

Tvůrčí záměr: Téma Síla identity jsem si zvolila, protože bych ráda navázala na svou předchozí tvorbu. Chci v diplomové práci rozvíjet vlastní téma, kterým se zabývám už ze studia bakalářského stupně.

Způsob realizace: Téma zpracuji kombinovanou technikou malby.

Cíl: Ve své práci se budu snažit výtvarně ztvárnit prožitek z hudby pomocí happeningu. Ráda bych se díky své práci posunula jako tvůrčí osobnost. Pomocí své práce chci nadále formovat osobnost nejen v uměleckém provozu.

Předpokládaný charakter výstupu: Závěrečnou prací bude 2 až 5 velkoformátových obrazů o rozměru cca 100cm – 160cm.

Rozsah průvodní zprávy: Minimálně 8 normostran.

Rozsah teoretické části: **min. 8 normostran**
Rozsah praktické části: **vyplyne ze zpracování DP**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

ZIMMER, Lori. *Art of Spray Paint*. 2017. Massachusetts: Rockport Publishers, 2017. ISBN 1631591460.
KULKA, Tomáš. *Umění a kýč*. Vyd. 3. Praha: Torst, 2014. ISBN 978-80-7215-477-7.
MANOVICH, Lev. *Jazyk nových médií*. Přeložil Václav JANOŠČÍK. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2018. Studia nových médií. ISBN 978-80-246-2961-2.
LUCIE-SMITH, Edward. *Artoday: současné světové umění*. Praha: Slovart, 1996. ISBN 80-85871-97-1.

Vedoucí diplomové práce: **Doc. akademický malíř Vladimír Merta**
Katedra výtvarného umění

Datum zadání diplomové práce: **31. května 2021**
Termín odevzdání diplomové práce: **29. dubna 2022**

L.S.

Doc. akademický malíř Josef Mištera v.r.
děkan

Mgr. Jindřich Lukavský, Ph.D. v.r.
vedoucí katedry

V Plzni dne 14. září 2021

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracoval(a) samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň, duben 2022

.....

podpis autora

Poděkování:

Ráda bych poděkovala vedoucímu své práce doc. ak. mal Vladimíru Mertovi za ochotu, cenné rady a připomínky, které mi věnoval během konzultací. Dále bych chtěla poděkovat své rodině za trpělivost a podporu při tvorbě této práce.

Plzeň 2022

.....
podpis autora

Obsah

1, Mé dosavadní dílo v kontextu specializace	1
2, Téma, proces přípravy	3
2.1. Téma	3
2.2. Proces přípravy	5
3, Proces tvorby	6
3.1. Materiál	6
3.2. Proces tvorby	6
3.3. Technologická specifikace	8
4, Popis výsledného díla a jeho využití	9
5, Resumé	10
6, Seznam použitých zdrojů	11
7, Seznam příloh	12

1, Mé dosavadní dílo v kontextu specializace

Na bakalářském stupni jsem se hodně hledala. Na střední škole jsem vystudovala obor Malba v designu a umění a v pro mě novém oboru Nová média jsem hodlala začít experimentovat. Po maturitě, kdy jsem pořád jenom malovala a malovala, už jsem nechtěla malbu na hodně dlouho vidět. V prvním ročníku na vysoké škole, jsem se tedy rozhodla přemýšlet jiným způsobem.

Dostala jsem se na obor Nová média, tak by moje dílo mělo být určitým způsobem mediální. Líbilo se mi, že v prvním ročníku máme z každého média něco. Hodiny fotky, filmové tvorby, modelování, kreslení. Na první pokus moje klauzurní práce zrovna moc nevyšla. Opravdu to byla snaha o to, aby moje práce popisovala daný obor, ale nebylo to úplně dokonalé. Poté jsem to zkusila ještě směrem k videu, ale také to nebylo ono.

Postupem času se moje práce přibližovali zpět směrem k malbě a kresbě. Ve druhém ročníku, jsem si poprvé vyzkoušela práci se spreji. Bylo to pro mě nové experimentování s materiálem, který jsem předtím nikdy nevyužívala. Hledání způsobů technik pracování se spreji a jejich následné využití a inspirování se jimi. Z experimentování se spreji vzešli mé následné práce, perokresby. Vycházela jsem právě z abstraktních maleb, co jsem vytvořila spreji, a z nich jsem se snažila překreslit obrazce perokresbou. Díky tomu jsem objevila nový materiál a techniku sprejování, kterou právě využívám ve své diplomové práci.

V prvním ročníku mě také velice zaujal předmět filmová tvorba. Byla jsem si jistá, že tvorba videí bude mojí další oblíbenou disciplínou, a také se tak stalo. Tvorbu videí jsem si oblíbila. Ať už v režii natáčení, kdy si stoupnu za foťák a natáčím určitou scénu. Nebo video vytvářené postprodukčně jenom pomocí programů Adobe After Effects, Photoshop. S filmovou tvorbou je dle mého spjata i animace.

Moje bakalářská práce byla dělaná jako stop motion video. Nechtěla jsem navazovat na své experimentování se spreji. Bavilo mě to, ale v tu danou chvíli jsem nevěděla, jak s nimi pokračovat dále. Jakou myšlenku tomu věnovat, abych to dílo završila, nebo povýšila. Opustila jsem tedy spreje a vrhla se na děláním stop motion animace. Vybrala jsem si téma práce Média a experiment.

V době, kdy jsem začínala na bakalářské práci dělat, jsem chodila na brigádu do dílny Dinoparku. Zde jsem objevila plno nových materiálů, vyzkoušela jsem si prostorovou tvorbu, zlepšila se v retušování a objevila nové techniky a začala jsem se v dílně věnovat práci se sochou, objektem. Dané prostřední mi právě ovlivnilo v tvorbě bakalářské práce.

Téma Média a experiment jsem po technické stránce dle mého plně naplňovala. Pracovala jsem s pro mě novými materiály a zkoušela si nové techniky tvorby. To bylo pro mě experimentováním. Pracovala jsem s modelováním papíru, vytvářením sádrových odlitků, vyřezáváním molitanu nebo odléváním želatiny.

Jako médium jsem zde využila focení. Závěrečnou postprodukci jsem vytvořila v Adobe Premiere, kde jsem vkládala fotografie do časové osy. Pro větší dynamiku videa, jsem každé fotografii dala jinou délku času.

Mojí výslednou prací bylo Emoční vypětí. Z různých materiálů jsem vytvořila hlavy. Každý materiál, měl představovat určitou povahu. Sádrová hlava, která byla tvrdohlavá a pomalu pukala. Papírová hlava představovala zase vznětlivost a následně vzplála. Hlavy z materiálů spolu ve videu vedly debatu a svými povahami se postupně rozpadaly a rozbíjely. Šlo o nekonečnou debatu, kdy na sebe hlavy křičí a oponují si. Chtěla jsem ukázat emoční vypětí, kterým může trpět nějaká debatující

skupina, nebo o vypětí které cítíme ve svojí hlavě. Můžeme argumentovat sami sobě a cítit se úplně na dně. Obviňovat z dané situace sami sebe, nebo se pochválit za odvedenou práci.

Po bakalářském studiu oboru Nová média, jsem pokračovala v magisterském studiu téhož oboru. V prvním ročníku jsem se vrátila opět ke sprejům, kde jsem hledala novou cestu. Ze sprejování jsem si udělala něco jako osobní happening. Sprejovala jsem na hudbu, která mi hrála do pozadí. Měla jsem potřebu své hledání završit. Nějak pojmout celou tu snahu se ve sprejích najít. Volba mé diplomové práce pro mě byla vcelku jasná. Když nadešel čas si zvolit téma diplomové práce, věděla jsem, že chci udělat obrazy pomocí sprejů.

Při sprejování jsem našla svoji komfortní zónu. Při tvorbě jedné klauzurní práce jsem si vytvořila osobní místnost pomocí plátna. Uřízla jsem šest kusů plátna, ze kterých jsem poté vytvořila kvádr, ve kterém jsem sprejovala. Měla jsem plátno na stropě, na zemi a poté zavěšené kolem dokola, tak aby to vytvářelo místnost. Poprvé jsem v takovémto prostoru sprejovala na hudbu. Zjistila jsem, že když se ponořím do hudby a sprejuji, je to pro mě intimní záležitost. Nezvládala jsem se uvolnit a sprejovat, když byl někdo v mé přítomnosti.¹

Ve své tvorbě se nekloním jenom k malbě a kresbě. Už od střední školy tíhnu k fotografii. Přesněji k žánru focení hudebních koncertů a festivalů. Je to vlastně takový report z hudebních akcí. Tento žánr mi nesmírně baví a naplňuje již přes pět let. Ať už focení kapel na podium nebo dění v areálu festivalů a koncertních klubů mi velice baví. Motiv hudební fotografie se tedy také objevuje v mé diplomové práci.

Myslím tedy, že v kontextu specializace, jsem se snažila si vyzkoušet různá média a naučila jsem se pracovat s více médii.

¹ Obrazová příloha č. 1

2, Téma, proces přípravy

2.1. Téma

Téma diplomové práce jsem nemusela hledat dlouho. Věděla jsem, že chci svoji práci se spreji nějak završit. Diplomová práce se mi zdá jako vhodné zakončení mého hledání se ve sprejování. Vybrala jsem si tedy téma Síla identity. Síla identity je velice široký motiv. Z tohoto důvodu se mi zdálo nejvhodnější.

Moje osobní téma, které jsem do diplomové práce vložila je prožitek daného momentu. Vědomě si uvědomit daný okamžik, který prožíváme. Tím, že jsem si zvolila téma prožitku, prožití daného momentu, se dostáváme jistým směrem do psychologie dobrodružství.

Budeme brát v potaz, že na kvalitu a intenzitu prožívání, mají zcela zásadní vliv emoce. Každý prožitek má svoji intenzitu, a právě na emocích záleží, jak silnou stopu bude mít na naše vědomí a podvědomí konkrétní situace. Silné prožitky, které si pamatujeme jsou především kladné a záporné. Prožitky bez emoce, bez vynaložené energie je hlouběji prožít, jako cesta autobusem, pro nás nemají takový význam. Nové výzvy a situace, které pro nás nejsou obvyklé, nám přinášejí právě tyto intenzivní prožitky. Právě tyto nové situace, by se daly nazvat dobrodružstvím a pro každého člověka to bude samozřejmě něco zcela jiného. Vycházejme z domněnky, že prožitek mimořádné intenzity, je ovlivněn právě tím dobrodružstvím a osobním pochopením.

K psychologii dobrodružství, máme několik relevantních teorií. Například dobrodružství jako riziko. Riziko buď fyzické nebo duševní újmy, které si vědomě zvolíme. SST – Sensation Seeking Tendency kdy je tato teorie definována jako hledání senzací. Člověk je ochoten podstoupit pro hledání nových, rozmanitých intenzivních okamžiků sociální, fyzické a právní či finanční riziko pro zkušenost. SST má čtyři dimenze. Vyhledávání napětí a dobrodružství hlavně ve fyzické činnosti, vyhledávání zkušeností, jenž naplňuje naše smyslové vnímání, kde je hranice respektování právních a morálních norem a vnímavost nudy, určitý odpor k vnímání opakovaných podnětů. Podle J. Kirchnera jde o charakteristiku zážitku. Děláme nějakou činnost, vnímáme její dění tady a teď a máme z toho určitý zážitek, a právě ten prožitek se nám zpracovává do zkušenosti. Koncepte flow neboli stav plynutí je, když je osoba natolik ponořena do určité činnosti, že se jí v tu chvíli nezdá nic důležitějšího. Pokud tento zážitek trvá, lidé se zmiňují o tom, že dokážou zapomenout na špatné věci které se jim dějí. Nepřemýšlí o jejich životě, soustředí se na tu danou věc. Při stavu plynutí můžeme ztratit sebereflexi, přijít o pojem času, intenzivně a koncentrovaně vnímat přítomný okamžik.²

Mihaly Csikszentmihalyi byl jedním z psychologů, kteří se právě zabývali koncepcí flow. Nejlepší okamžiky života jsou podle něj „ty, kdy se naše tělo nebo mysl vzepne k hranicím svých možností ve vědomé snaze dosáhnout něčeho obtížného, co stojí za to“. Pan Csikszentmihalyi začal se svými kolegy zkoumat flow na popud jeho fascinace umělci. První výzkumy se uskutečnili právě s umělci, hlavně s malíři, kteří byli natolik zabráněni do své práce, že zapomínali jíst, pít a spát. V různých náboženstvích se o tomto stavu také mluví, jako o „akce nečinnosti“, či „dělat, aniž by dělali“.³

Stav proudění. Intenzivní prožití okamžiku, ztráta pojmu času, ztráta sebereflexe, oproštění se od starosti o vlastní já. Uvedla jsem zde několik teorií, zabývajících se prožitím okamžiku, které mi osobně byly nejbližší. Ty, ke kterým se moje prožitky nejvíce přibližují.

² *Psychologie dobrodružství*, Jiří Kirchner [online]. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně, Pedagogická fakulta, 2017 [cit. 2022-03-27]. Dostupné z: <http://docplayer.cz/38999001-Psychologie-dobrodruzstvi.html>

³ *Flow* [online]. 2021 [cit. 2022-04-02]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Flow>

Vědomé momenty prožívám pomocí hudby. Stimuluje nás. Lze ji vnímat jako terapeutický prostředek, jako muzikoterapii. Řadí se tak k uměleckým terapiím, jako je arteterapie či dramaterapie.

Hudba mě obklopuje už od dětství. Zpívali jsme ve školce, ve škole. Chodila jsem do Základní umělecké školy, kde jsem se učila hrát na hudební nástroje. Hudba je zkrátka v mém životě odmala.

S hudbou mám spojené vzpomínky. Dokáže umocnit mé emoce. Jsem díky ní šťastná, ale i smutná. Například písně, které měli mí blízcí na pohřbu nerada slyším, protože se mi chce vždy brečet, když je slyším. Naopak koncert, je myslím první místo, kde jsem brečela štěstím. Bylo to zvláštní.

V tom, co poslouchám za hudbu, mě ovlivnili rozhodně moji rodiče a v neposlední řadě můj bratr. Když jsem byla malá, rodiče poslouchali rockové kapely a přebrala jsem jejich vkus na hudbu. Začínalo to českými kapelami. Můj starší bratr pomalu přecházel do tvrdší muziky. Byl to můj vzor, takže jsem poslouchala to, co on. Šlo to postupně přes rock, metal. Nyní se v pár hudebních žánrech naše cesty trochu rozchází, ale stále jsme hudební partáci a na akce vyrážíme často spolu.⁴ Nyní často poslouchám metalcore, hardcore, melodic death metal a další podobná odvětví. Metal má několik subžánrů, jako jsou právě metalcore a death metal, ale každý se vyznačuje svými osobitými znaky. Hardcore je zase styl punku. Často jde o kytarové riffy, mix od čistých vokálů až po „screamování“, výrazné bicí. V dnešní době, je těžké určit hudební styly kapel. Často kombinují několik žánrů dohromady.⁵

Když jsem začala chodit na střední školu, začala jsem navštěvovat koncerty a později i festivaly. Velice jsem si užívala celou tu atmosféru, to dění na akcích. Začala jsem s sebou nosit foťák. Stala se z toho taková moje vášeň. Zjišťovala jsem si dopředu, jestli je možné na akce nosit foťáky a fotit bez nějakého postihu pořadatelů. Takže jsem si zaplatila lístek, a ještě jsem na koncertě fotila. Získat akreditaci na koncert nebo festival není mnohokrát snadné.

Právě na těchto hudebních akcích si často užívám toho vědomého momentu. Když například zpíváte s další tisícovkou lidí stejnou písničku. Stojíte úplně vpředu v první řadě před podiem, nalepení na plotě, abyste viděli svoji oblíbenou kapelu. Když běháte s lidmi uprostřed davu a tvoříte circle pit. Nebo když seberete odvahu a jdete do wall of death. Kdy se před podiem rozestoupí dav. Vytvoří se ulička a obě strany se potom proti sobě rozeběhnou do rytmu písničky. V tomto případě je vhodné, když jsem právě se svým bratrem. Náhodou se stane, že každý stojíme na jiné straně uličky. Je ideální běžet proti jemu. Víím, že mi nenastaví rameno, ale padnu mu na hrudník do náručí.

Tyto momenty si užívám i s foťákem v ruce. Je zajímavé fotit z pozice před podiem, kde jsou i ostatní fotografové a máte na dobrou fotku zblízka podia tři písničky. Ale je adrenalin běhat s foťákem v davu. Nebo v klubových akcích, kde není prostor pro fotografy. S foťákem stojíte úplně vpředu, fotíte a do zad vám naráží lidé. Snažíte si u toho užívat koncert, skákat, zpívat a u toho cvaknout dobré záběry.

Prožitek mimořádné intenzity nezažívám na žádné akci. Za nejlepší koncert v mém životě považuji koncert z 19. listopadu 2017. Hrála tady moje nejoblíbenější kapela. Byla to klubová akce, kde bylo možné stát přímo u podia. Na otevření klubu jsme čekali hodinu před otvíračkou. Potřebovala jsem mít jistotu, že tam budu první a budu moci stát přímo před podiem. Ale nemusela jsem se bát. Skoro

⁴ Viz obrazová příloha č. 2

⁵ *Seznam heavymetalových stylů* [online]. 2022 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_heavymetalov%C3%BDch_styl%C5%AF

celou hodinu jsme tam s mým bratrem, který rozhodně nebyl nadšený, čekali sami. Byly tam asi dvě předkapely, které krásně navodili atmosféru a potom nastal ten vrchol. Přišla na řadu jako headliner moje oblíbená kapela. Zpívala jsem snad každou písničku, skákala jsem a užívala jsem si to. Do mých zad z pogování⁶ naráželi lidé, já se rukami opírala o podium, abych utlumila nárazy. Při této události se stali dle mého dva intenzivnější momenty. Když kapela začala hrát jednu klidnější píseň, kterou začal zpívat celý klub a mě začaly slzet oči. Možná ještě měsíc po události, když mi v přehrávači začala hrát píseň, začaly mi slzet oči, z ničeho nic, jen když jsem uslyšela první tony. Druhý moment, který mám stále intenzivně v paměti. Během písně, jsem vytáhla z batohu vlajku české republiky, na kterou jsem napsala logo kapely. Ten moment, u kterého se vždy culím, když to někomu říkám, je, kdy podávám zpěvákovi vlajku a on byl nadšený. Pokračoval ve zpěvu, zvedl vlajku do vzduchu a poté ji dal k bubeníkovi. Po koncertě za mnou přišel a zeptal se, jestli si vlajku mohou nechat, nebo jestli ji chci zpět. Následující den po koncertě jsem měla modřiny na místech, kde by mi nenapadlo, že budu mít někdy modřiny. Letos konečně po dvou letech pandemie přijedou do české republiky a já jsem nesmírně natěšená.⁷

Byly to samozřejmě i jiné, další momenty z jiných akcí. Snažím se pro tento pocit prožitku jít vstříc. Být dobře emočně naladěná a snažit se to užívat. Cítím se ve veliké euforii, když skáču s lidmi v davu a po koncertě mám modřiny a další den mi vše bolí. Ale v ten moment to byl dokonalý prožitek. Snažím se trochu si zvyšovat i adrenalin a zkusila jsem si v tomto mumraji běhat i s foťákem. Snažila jsem se běhat s davem a zároveň mít foťák s rukou nad hlavou, aby se mi nerozbil.⁸

Tady vznikl nápad na mojí diplomovou práci. Chci se podělit o tento vědomí prožitek, který mám z těchto hudebních akcí. Vytvořit si svůj hudební prožitek tím, že jsem si udělala svůj osobní happening, kdy jsem sprejovala na hudbu. Do toho namalovat z fotek lidí, které jsem zachytila pomocí foťáku na hudebních akcích.

2.2. Proces přípravy

Myslím, že procesem přípravy jsem si prošla již na bakalářském studiu, kdy jsem začala se spreji experimentovat. Prvotní práce byly na bázi pokus a omyl. Zkoušela jsem, co vše se dá s daným materiálem dělat, zkoumala jsem jeho technické stránky.

Dále mě v procesu přípravy čekalo procházení fotek z koncertů a festivalů. Vybírala jsem si fotografie, kde jsem měla vyfocené fanoušky, publikum. Fotografie kapel nebyly pro mě v tuto chvíli vhodné. Zachycená atmosféra v areálu, pogování, chill zóna. Ve photoshopu jsem z vybraných fotografií vytvořila koláže, které jsem potom přemalovala na plátna.

V procesu přípravy jsem si skládala playlisty, které jsem si při sprejování pouštěla. Nejednalo se o náhodné skladby z rádia, ale vybírala jsem si své oblíbené písně. Skladby, které jsem měla naposlouchány, znala jsem jejich rytmus. Skladby se skládaly převážně z hudebních žánrů metalcore, hardcore, punk. Na obrazech jsem pracovala již od konce roku a u každého obrazu jsem měla jiný hudební playlist. Vždy se mé oblíbené písně měnily. Jeden playlist měl zhruba 15 až 25 minut.

⁶ Pogo (pogování): Tento tanec nemá žádný pevný řád, tanečníci se při něm řídí svou intuicí a taky rytmem hudby. Tancuje se tak, že lidé nejbliže pódiu (v tzv. „kotli“) skáčou, máchají kolem sebe rukama a nohama a narážejí do sebe. Během tance může být provozován stage diving. Nejdůležitějším pravidlem poga je povinnost pomoci na nohy tomu, kdo upadl na zem. Údery a kopance jsou při pogu nežádoucí, stejně jako osahávání dívek. <https://cs.wikipedia.org/wiki/Pogo>

⁷ Viz obrazová příloha č. 3

⁸ Viz obrazová příloha č. 4

3, Proces tvorby

3.1. Materiál

Přemýšlela jsem, jaký podklad by byl nevhodnější pro mé sprejování. Chtěla jsem opravdu velké formáty, na kterých bych se mohla opravdu vyžít. Sprejovala jsem i na papír, ale věděla jsem, že pro tento typ práce nebude vhodný. Napadlo mě pracovat i na látku, nějaké prostěradlo, ale to už je blízko plátnu. Zvolila jsem tedy plátno. Koupila jsem si bavlněné plátno s gramáží 340 g/m² v roli, již šepsované o velikosti 2,10 metru na 25 metrů.

Důležitý materiál, který jsem si zvolila byly spreje. Jedná se docela o novou techniku. Aerosolové spreje nám vznikly již ke konci 18. století, avšak až v roce 1926, podal norský chemik žádost o patent aerosolového spreje, který vypadal jako dnešní plechovka spreje. Jednalo se o plechovku s ventilem a pohonným systémem, který dokázal dávkovat kapalinu.⁹

Při tvorbě mě čekala cesta za dokonalými spreji. Pro prvotní pokusy jsem si kupovala spreje v papírnictví, výtvarných potřebách nebo hobby obchodech typu Bauhaus a Hornbach. Spreje byli často málo transparentní, hodně řídké až vodové, bez známek pigmentu. Ne všechny byly špatné, ale byli příliš drahé. Nezdá se mi, že by se mi vyplatilo koupit si sprej za 200 korun, kterým si nastříkám zhruba plátno o velikosti 2 m². Po nesnázích jsem hledala spreje na internetu a přišlo na mojí první objednávku sprejů. Objednala jsem si spreje Montana. Myslím, že jedno z nejlepších rozhodnutí, jaké jsem udělala. Pro svoji diplomovou práci jsem používala hlavně typ sprejů Montana BLACK 400 ml. Poměr cena výkon naprosto geniální.

Jako další materiál jsem při prvních dvou plátnech využívala i oleje. Používala jsem olejové barvy Umton, od kterých jsem později ustoupila, kvůli postupu v mé práci. Dále jsem využívala latex a akrylové barvy, převážně značky Lukas.

3.2. Proces tvorby

Během tvorby jsem se snažila čerpat inspiraci jak z internetových stránek, sociálních sítí tak z knih. Snažila jsem se v současném umění najít umělce, kteří tvoří se spreji. Také se podívat do minulosti, na první polovinu dvacátého století, kde se začala tvořit poválečná abstrakce a v ní action painting.

Ve své práci souzním právě s myšlenkou ohledně uvolnění nevědomých sil a automatickou malbou. O vyjádření pocitů a nějakého podvědomého stavu. V mém sprejování jde o gestickou malbu. Kdy sprejuji na hudbu, vnímám její rytmus, to, jak plyne. Někdy se mi podařilo úplně vypnout tok myšlenek a jen vnímat rytmus a pohyby. Při jiném plátně právě hudba rozbouřila moji mysl a stále jsem nad něčím přemýšlela. Řekla bych, že ani jedna z variant není správně, ani špatně. Daná hudba ve mně tyto momenty vyvolala, a to jsem chtěla.

Větší malba na plátně, která je plná vášně, dramatičnosti. Takto na mě moje spreje působí. Koncept plátna bez začátku a bez konce, jsem poté rozbila postavami. Zde nastali nesnadné chvíle, kdy jsem měla problém, jak postavy namalovat. „To, co se mělo dostat na plátno, nebyl obraz, ale událost.“: řekl o akční malbě Rosenberg. Já se na svá plátna snažila vytvořit událost, a ještě do té události zakomponovat postavy.^{10 11}

Při sprejování je právě největší výzvou ovládnutí spreje. Jak sprej držet, jak daleko být od plochy na kterou sprejujeme. Při detailech je nutné potom mít stabilní a pevnou ruku. Na svých obrazech jsem

⁹ *Graffiti Cookbook*. Third printing. Dokument Press, 2015. ISBN 978-91-85639-75-5.

¹⁰ *Umění - Velký obrazový průvodce*. 1. London: Knižní klub, 2010. ISBN 978-80-242-2663-7.

¹¹ *Dějiny výtvarné kultury*. 2, vydání. Praha: IDEA SERVIS, 2011. ISBN 978-80-85970-73-9.

pracovala s gestickou malbou, kde jsem zrovna detailní práci nepotřebovala. Ale bylo důležité vědět, jak se sprejem pracovat.

Proces tvorby bych ráda popsala chronologicky. Jak moje plátna vznikala a jaké peripetie se naskytli při mé tvorbě.

Na prvním plátně jsem začala pracovat již koncem října. Můj plán byl jasný. Nasprejovat si vlastní prostředí a vytvořit si zážitek. Venku bylo stále pěkné počasí, tudíž jsem chtěla malovat venku, dokud to půjde. Chtěla jsem plátno velkých rozměrů, uřízla jsem tedy dost dlouhý kus. Táta s bratrem mi pomohli zavěsit plátno na štafle a žebřík, který byl zaháknut o další žebřík, tak aby tvořili druhé štafle. Vytvořilo se pěkné teepee, ve kterém jsem mohla sprejovat. Pustila jsem si tedy vytvořený playlist a sprejovala jsem. Po nasprejování jsme plátno napnuli mezi stromy. Podle svého návrhu koláže¹², jsem na plátno překreslila postavy, pouze v podmalbě pomocí akrylu.¹³ Poté jsem je domalovávala pomocí olejových barev. Každou postavu jsem detailně namalovala. Malovala jsem detaily vlasů, kalhot, bot. Detailně tělové barvy v obličejích, rukách. Obraz jsem měla už vcelku hotový, tak jsem ho nechala být.

Další obraz už jsem dělala trochu jinak. V pokračování diplomové práce, v malování, jsem pokračovala hlavně až po zkuškovém období v zimním semestru. Pro každý obraz jsem měla svůj vlastní playlist ani tento obraz nebyl výjimkou. Na tomto obraze jsem pracovala již uvnitř v garáži. Nejprve při sprejování jsem měla plátno zavěšené na trubkách od topení, které nám vedou v garáži u stropu. Jsou zahnuté a plátno jsem věšela podle jejich zahnutí. Při sprejování mi vyhovuje, když není plátno v rovině, ale jakoby mi obklopuje. Cítím se více komfortně, když plátno kolem mě vytváří místnost, takovou bublinu. Znovu jsem malovala na hudbu. Avšak postavu z fotografie, jsem tentokrát nepřemalovala ručně, dle proporcí, jak jsem myslela, že je to správně. Připojila jsem ke svému notebooku projektor a danou fotku jsem promítla na plátno. Obrysy jsem si přemalovala, abych je měla proporcčně správně a teprve poté malovala. Zde jsem znovu využila olejových barev, pro namalování detailů.

Obrazy nevypadaly však dle mých představ. Něco tomu chybělo. Po konzultacích to bylo jasné. V obrazech se značně byl expresionismus, který byl v pozadí mých obrazů, s realismem. Postavy byly namalovány realisticky a celkovému vzhledu obrazů to značně ubíralo na vzhledu. Bylo třeba je tedy přemalovat.

Postavu na druhém obraze jsem tedy přemalovala více expresivněji. Už jsem nemalovala žádné detaily kůže a oblečení. Nějaké části postav jsem nechala pouze v lince. Postavu, která byla ústředním motivem jsem namalovala v jedné barevné ploše. Tímto stylem jsem malovala i další obrazy. Buď jsem jednobarevnou plochu vytvořila pomocí akrylových barev, nebo sprejem. Myslím, že to obraz velice pozvedlo.

Třetí obraz měl podobný průběh, jako předchozí. Ovlivněna hudbou jsem nasprejovala pozadí. Na plátno jsem promítla koláž a scénu přemalovala. Poté v linkách a plochách namalovala postavy, ať už celé, nebo jen části. Obraz lehce znovu přesprejovala a podle potřeby znovu domalovala.

U čtvrtého obrazu jsem zvolila obrácený postup, kvůli myšlence, kterou jsem k němu měla. Nejprve jsem na bílé plátno promítla koláž, kterou jsem přemalovala na plátno. Všechny postavy v nevýrazných, světlých barvách. Teprve přes ně jsem sprejovala. U tohoto obrazu nebyl hudební set dlouhý, sprejovala jsem asi jen tři písničky.

¹² Viz obrazová příloha č. 5

¹³ Viz obrazová příloha č. 6

Na posledním pátém obrazu jsem pracovala jako na předchozích. Sprejování na hudbu, poté promítnutí fotografie. Přemalovala jsem postavy, které jsem poté domalovala. Ústřední postavy jsem namalovala v jednotné barevné ploše a postavy kolem jsem udělala pouze linkou.

Naposledy jsem se znovu vrhla na obraz, který jsem malovala jako první. Bylo nejtěžší, ho pro mě přemalovat. Zkusila jsem přetřít postavy, ale stále jsem s tím nebyla spokojená. Vzala jsem si váleček a celé plátno jsem natřela hodně vodou naředěným latexem, aby pozadí stále trochu prosvítalo. Projektorem jsem si promítla koláž, a přemalovala jsem si znovu postavy. Trochu jsem změnila i postavení postav, než jak jsem měla z podzimu. Po přemalování postav jsem plátno nasprejovala, podle playlistu, který jsem měla připravený již z října. Poté jsem nějaké postavy znovu zvýraznila. Tady jsem si chtěla více pohrát s myšlenkou, jaké postavy jsou v popředí a jaké vzadu.

3.3. Technologická specifikace

Na koncertech a festivalech jsem fotila s fotoaparáty značky Nikon. Když jsem v roce 2016 začínala, fotila jsem s foťákem Nikon D5200 a objektivy Nikkor 18-55mm/3,5-5,6 a Tamron 70-300mm/4-5,6. Později jsem začala fotit na Nikon D750 a nejnovější tělo, které využívám je Nikon Z5. Přibyly mi i další objektivy Sigma 17-50mm/2,8, Nikkor 24-50mm/4-6,3 a pevné sklo 85mm/1,5. Foťáky i objektivy využívám stále všechny a letos před letní sezonou si chci pořídit další teleobjektiv s lepší světelností.

Další technologickou pomůckou při mé diplomové práci mi byl projektor BenQ MX618ST, kterým jsem si promítala fotografie a koláže na plátna. Ten jsem měla zapůjčený.¹⁴

¹⁴ Viz obrazová příloha č. 7

4, Popis výsledného díla a jeho využití

První plátno je světlé, není spreji ani tolik zaplněné, bez výrazných křiklavých barev. Otevírá celou tuto sérii. Představuje dobu, kdy lidi odpočívají a relaxují v areálu festivalu. Zrovna, když nehraje žádná kapela a střídají se na podiu. Fanoušci odpočívají v areálu, leží na zemi, povídají si, čekají. Zde jsem koláž pro tento obraz skládala z fotografií z festivalů Chodrockfest a Pekelný ostrov. Plátno o velikosti 3,55m na 2,10m je malováno kombinovanou technikou pomocí sprejů a akrylových barev.¹⁵

Druhé plátno je dění před podiem. Intenzita sprejů nám zhoustla, barvy jsou intenzivnější. Zde zachycuji sortu lidí, kteří jsou v obklopení hudby, která právě hraje. Je to delší pás, kde jsou lidé, kteří stojí dále od podia, povídají si, sledují z povzdáli dění na scéně. Přibližujeme se k podiu, kde se pogueje. Zde lidé skákají, tancují, běhají. Blíže k podiu jsou fanoušci, kteří s kapelou zpívají, chtějí být nedaleko a kapelu si užít. Úplně vepředu jsou nadšenci, kteří chtějí vstřebávat energii, co jde od kapely. Prožívat každou píseň, dosyta se tímto okamžikem naplnit. V tomto úseku můžeme vidět i surfování, kdy lidé na rukách nad jejich hlavami nesou, nebo si spíše podávají člověka. Předlohou pro obraz mi byla koláž složená z fotografií z akcí Brutal Assault a jednoho venkovního koncertu. Plátno o velikosti 4,80m na 2,10m je malováno kombinovanou technikou pomocí sprejů a akrylových barev. Zde najdeme v podmalbě i olejové barvy, které jsou přemalovány vrstvou akrylů a sprejů.¹⁶

Třetí ze série obrazů zobrazuje právě stage diving. Zde je ústředním motivem postava, která se nechá nést davem až k podiu. Ruce, které ho nesou jsou namalovány pouze v lince. Fotografie, kterou jsem pro tento obraz použila je z Metalfestu. Plátno o velikosti 3,10m na x 2,10m je malováno kombinovanou technikou pomocí sprejů a akrylových barev, a i zde je v ústředním motivu v podmalbě olejová barva.¹⁷

Na předposledním plátně je zachycené pogo. Fotografie jsem pořídila na Pekelném ostrově. Mám sérii fotografií a tato situace vznikla z předchozího wall of death. Tedy ze situace, kdy na sebe naběhli diváci, kteří mezi sebou předtím měli uličku. Na plátně jsem zvýraznila tři postavy jednobarevnými plochami. Mezi nimi je i osoba, která právě spadla na zem. Plátno o velikosti 3,60m na 2,10m je malováno kombinovanou technikou pomocí sprejů a akrylových barev.¹⁸

Poslední do série je obraz s nejtmašími barvami. Jedná se o klubovou scénu. Máme zde skok z podia do davu, jedná se tedy též o stage diving. Zde byl pro mě také hlavní motiv právě postava, která je ve vzduchu a zvýraznila jsem i část člověka, který zachytil právě největší nápor váhy padající osoby. Fotografie jsem vyfotila v Táboře v klubu Cesta. Plátno o velikosti 3,20m na 2,10m je malováno kombinovanou technikou pomocí sprejů a akrylových barev.¹⁹

Své dílo bych ráda vystavovala na akcích, jako jsou právě letní hudební festivaly. Areály jsou zde veliké a často jsou obohaceny o další umělecký prožitek nežli jen o hudební vystoupení. Byla bych ráda, kdyby se účastníkům těchto hudebních událostí mohla dát možnost, podívat se na tento hudební zážitek i z jiného pohledu. Vidět tento prožitek, který na akcích zažívají i jinak.

Obrazy nemají rámy. Jsou to jen plátna, které se dají smotat do role. Volila jsem tak kvůli snadnější manipulaci s nimi. Zároveň si myslím, že se to k dané myšlence a punkovému duchu, ve kterém se to celé nese hodí. Obrazy se dají tedy dát na stěnu pomocí hřebíčků, nebo zavěsit přes dráty, očka.

¹⁵ Viz obrazová příloha č. 8

¹⁶ Viz obrazová příloha č. 9

¹⁷ Viz obrazová příloha č. 10

¹⁸ Viz obrazová příloha č. 11

¹⁹ Viz obrazová příloha č. 12

5, Resumé

Vytvořila jsem sérii pěti obrazů. Skrze plátna jsem chtěla ukázat intenzitu prožitků, kterou zažívám na hudebních akcích. Na hudebních akcích se moje tělo a mysl dostávají do stavu flow takzvaného proudění. Stav, kdy jste intenzivně koncentrováni na přítomný okamžik. Ztratíte pojem o čase, ztratíte určitou sebereflexi a začne vám mizet starost o vlastní já. Myslím, že jsem tento okamžik párkrát zažila, a to právě na hudebních akcích. Kdy vidíte svoji oblíbenou kapelu, skáчете s lidmi v davu, slzí vám oči štěstím a nevádí vám, že vás právě někdo bouchl loktem do zad.

Vytvořila jsem pět pláten. Při poslechu hudby jsem si nasprejovala plátna. Vytvořila jsem si akční gestickou podmalbu. Na nasprejované obrazy jsem si promítla fotografie nebo koláže, které jsem vytvořila ze svých fotografií, které jsem pořídila na hudebních akcích. Postavy jsem přemalovala a poté domalovala. Některé postavy jsem nechala pouze v lince, jiné jsem namalovala jednobarevnou plochou.

Vzniklo pět obrazů namalovaných pomocí sprejů a akrylových barev. Obrazy zaznamenávají událost, událost, kterou jsem sprejováním vytvořila. A ukazují událost, kterou jsem zachytila na fotografii a poté namalovala. Obrazy jsem chtěla ukázat prožití momentu.

I created a series of five paintings. Through these canvases i wanted to show the emotional experience i had on musical events. On them my body and mind get to the state of "flow". A state when you are intensively focusing on present moment. You lose the track of time and selfreflection. I think i experienced this a few times on these events. When you see your favorite band, you start jumping with a group of strangers, your eyes start watering from that happy moment and you just don't care that someone hit you with their elbow.

I made five canvases. Listening to music i sprayed those canvases and using quick gestures i made a underpainting. Than i projected photos or colages i created from photos i took on musical events on the spray-painted images. I repainted the characters and then repainted them again. Some characters I left only in the line, others I painted a single color area.

Five paintings using sprays and acrylic paints were created. They picture an event od emotions i created with sprays. They show an event i captured on my photos And than painted. With these paintings i wanted to show "experiencing in the moment".

6, Seznam použitých zdrojů

1, *Psychologie dobrodružství*, Jiří Kirchner [online]. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně, Pedagogická fakulta, 2017 [cit. 2022-03-27]. Dostupné z: <http://docplayer.cz/38999001-Psychologie-dobrodruzstvi.html>

2, *Flow* [online]. 2021 [cit. 2022-04-02]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Flow>

3, *Seznam heavymetalových stylů* [online]. 2022 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_heavymetalov%C3%BDch_styl%C5%AF

4, *Umění – Velký obrazový průvodce*. 1. London: Knižní klub, 2010. ISBN 978-80-242-2663-7.

5, *Dějiny výtvarné kultury*. 2, vydání. Praha: IDEA SERVIS, 2011. ISBN 978-80-85970-73-9.

6, *Graffiti Cookbook*. Third printing. Dokument Press, 2015. ISBN 978-91-85639-75-5.

7, Seznam příloh

Příloha č. 1 Místnost na sprejování vytvořená z pláten

Příloha č. 2 Fotografie mě a bratra na hudebním festivalu

Příloha č. 3 Koncert mé oblíbené kapely 19. 11. 2017

Příloha č. 4 Na koncertě

Příloha č. 5 Koláž z fotografií

Příloha č. 6 Proces malby

Příloha č. 7 Přemalovávání fotografie pomocí projektoru

Příloha č. 8 První obraz ze série: „Chill zóna“

Příloha č. 9 Druhý obraz ze série: „Před podiem“

Příloha č. 10 Třetí obraz ze série: „Surfování“

Příloha č. 11 Čtvrtý obraz ze série: „Pogo“

Příloha č. 12 Pátý obraz ze série: „Klubovka“

Příloha č. 1

Místnost na sprejování vytvořená z pláten

Foto vlastní

Příloha č. 2

Fotografie mě a bratra na hudebním festivalu

Foto vlastní

Příloha č. 3

Koncert mé oblíbené kapely 19. 11. 2017

Foto: Fakker

Na koncertě

Foto: zbytecnefotky

Příloha č. 5

Koláž z fotografií

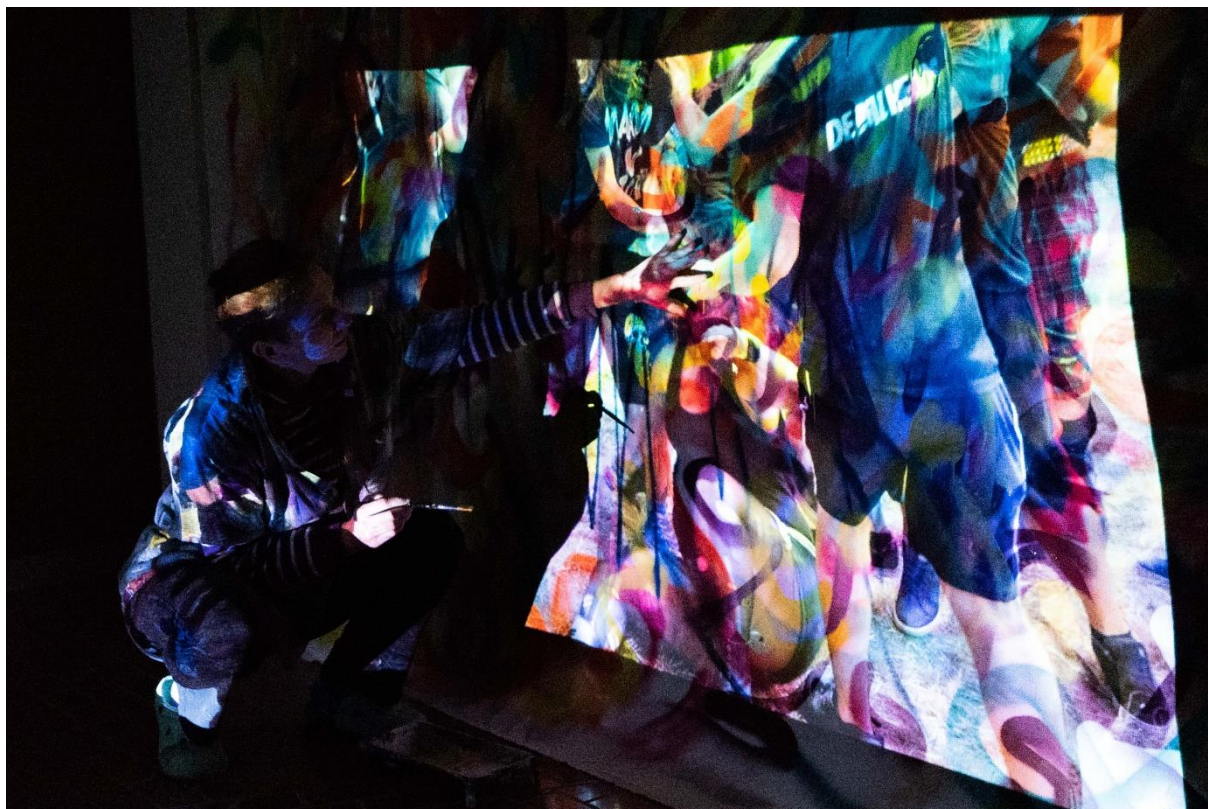
Foto vlastní

Příloha č. 6

Proces malby

Foto vlastní

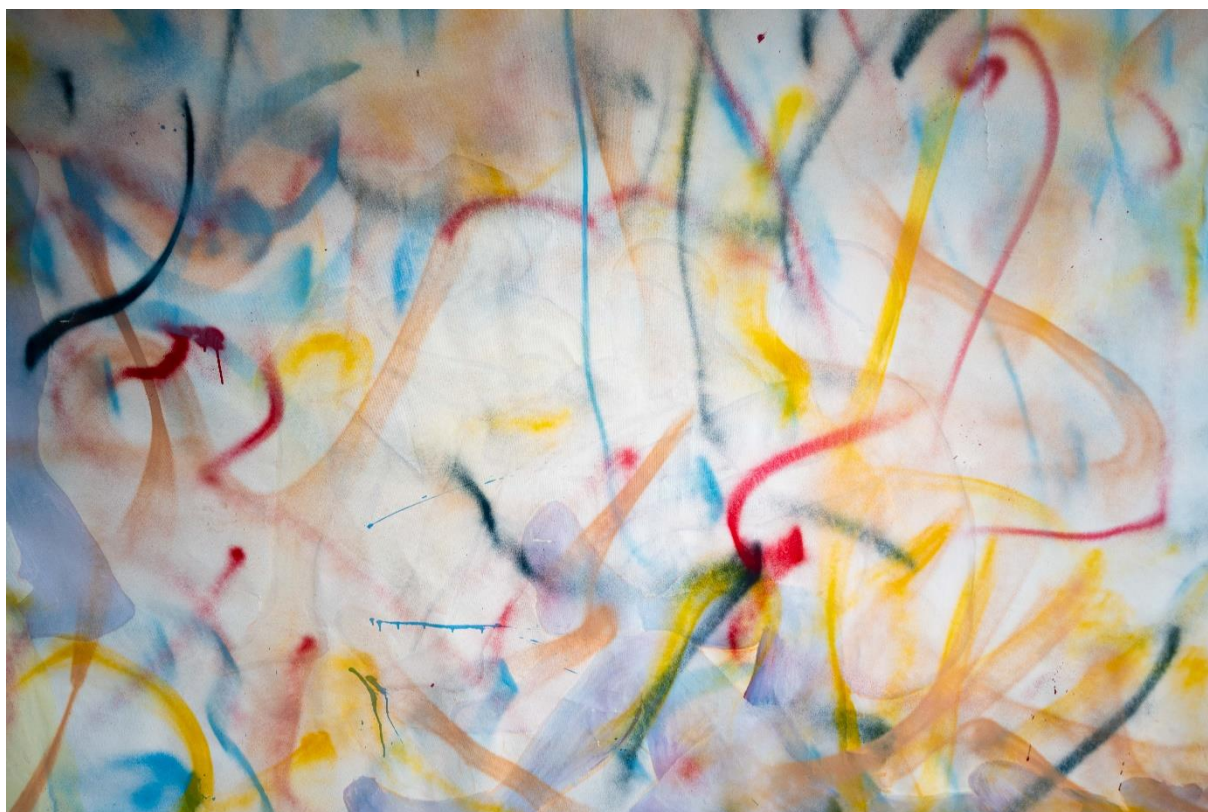
Přemalování fotografie pomocí projektoru

Foto vlastní

Příloha č. 8

První obraz ze série: „Chill zóna“

Detail obrazu

Foto Vlastní

Příloha č. 9

Druhý obraz ze série: „Před podiem“

Detail obrazu

Foto vlastní

Příloha č. 10

Třetí obraz ze série: „Surfování“

Detail obrazu

Foto vlastní

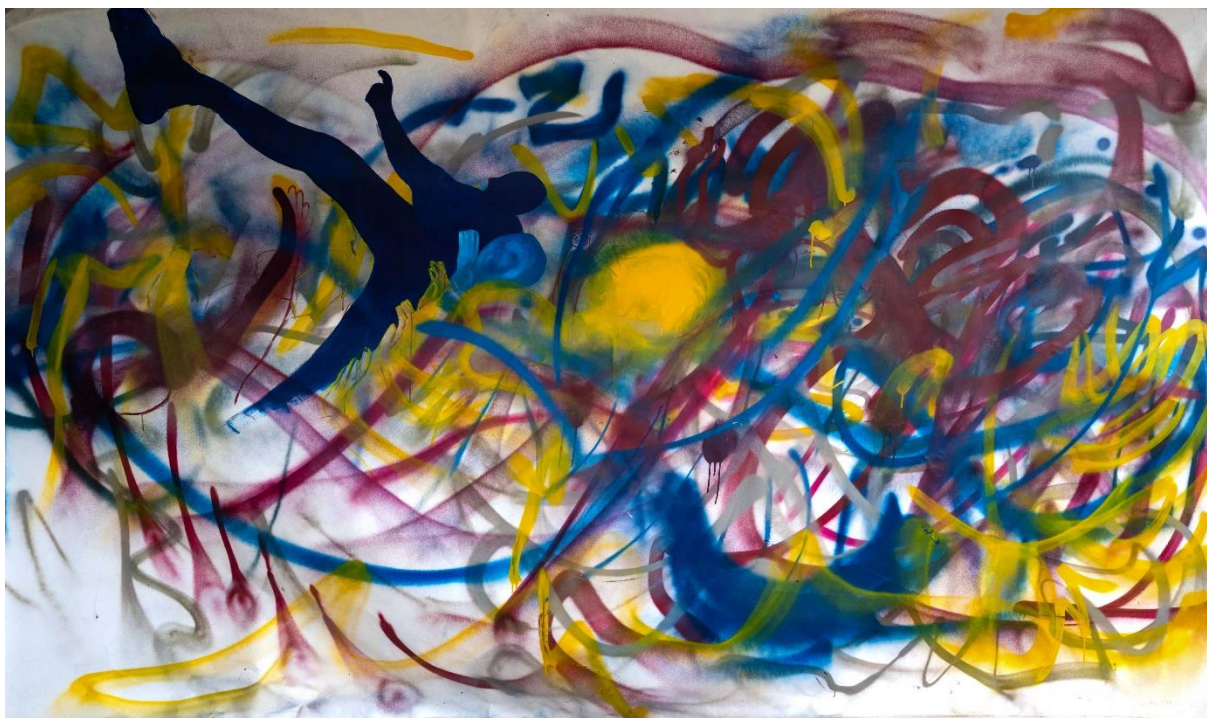

Čtvrtý obraz ze série: „Pogo“

Detail obrazu

Foto vlastní

Pátý obraz ze série: „Klubovka“

Detail obrazu

Foto vlastní